

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึงผลการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงาน และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 วิธีการดำเนินการวิจัย
- 5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5.4 สรุปผลการวิจัย
- 5.5 อภิปรายผล
- 5.6 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

5.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จาก 17 อำเภอ ประกอบด้วย คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจำนวน 133 คน ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 558 คน ครูผู้สอนจำนวน 6,564 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 คน กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน สุ่มจากประชากร 558 คน และ 6,564 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน และจำนวน 364 คน ตามลำดับ

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) โดยผู้วิจัยปรับปรุงมาจาก วิทยานิพนธ์ของ นายชาติรี ทองปาน (2539) และนายฉนิษฐา ศรีสิทธิยานนท์ และศึกษาจากแนวคิด ระเบียน กฎหมาย หลักเกณฑ์แนวปฏิบัติ ขอบข่ายบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ออกทดลองใช้กับคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 45 คน เพื่อตรวจสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง ได้ค่าความเที่ยง .89 ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามถึงผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 แบบสอบถามถึงระดับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended)

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการประสาน ส่งและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และหัวหน้างานการเจ้าหน้าที่ทุกอำเภอระหว่างวันที่ 1 - 30 มิถุนายน 2541 จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 731 ชุด ได้รับกลับมา 683 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.43

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามนำไปวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

5.4 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการศึกษาการปฏิบัติงาน ปัญหาในการปฏิบัติงาน และ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.4.1 ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

1) ภาพรวม คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย ด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน และด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน

2) ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ เรื่องส่งเสริมสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียน เรื่องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน และเรื่องส่งเสริมให้มีการประเมินผลทางวิชาการเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ยกเว้นเรื่องเรื่องการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน เรื่องมีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับกรปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน และการส่งเสริมสนับสนุนการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ของกลุ่มโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

3) ด้านเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ทุกเรื่อง โดยเรียงจากลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้คือ เรื่องเสนอแนะเพื่อแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน โดยยึดระเบียบและหลักเกณฑ์ เรื่อง ใช้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันประกอบการพิจารณาเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน และเรื่องเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนยึดผลการปฏิบัติงานและความประพฤติ มาประกอบการพิจารณา เรื่องเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน โดยอาศัยหลัก

ระบบคุณธรรม เรื่องพิจารณาเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน โดยไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

4) ด้านเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ทุกเรื่อง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ เรื่องเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ให้สอดคล้องกับมติของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน เรื่องเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูโดยคำนึงถึงความยุติธรรม เรื่องมีและใช้ข้อมูลที่เหมาะสมถูกต้องและเป็นปัจจุบันประกอบการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู เรื่องส่งเสริมให้ข้าราชการครูทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปี เรื่องมีส่วนในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินผล การพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู

5) ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ เรื่องแจ้งประกาศเรื่องการส่งเด็กเข้าเรียนให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง เรื่องให้ความเห็นชอบในการประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา และเรื่องพิจารณาตรวจสอบให้ความเห็นชอบการยกเว้นเด็กเข้าเรียนยกเว้น เรื่องให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

5.4.2 ผลการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

1) ภาพรวม คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่าปัญหาการปฏิบัติงานมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับ "มาก" โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ปัญหาด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ปัญหาด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ปัญหาด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน ปัญหาด้านการเสนอแนะแต่งตั้ง ผู้บริหารโรงเรียน

2) ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ เรื่องการส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน

เรื่องติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน เรื่องการประสานงานการวางแผนงานพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน ยกเว้น เรื่องการประสานงานการวางแผนงานพัฒนางานวิชาการ ในกลุ่มโรงเรียน เรื่องติดตามและประเมินผล การดำเนินงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียน เรื่องการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติงานแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และเรื่องได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีปัญหาอยู่ในระดับ "น้อย"

3) ด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย" โดยเรียงจากลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้คือ เรื่องมีการตกลงกันไว้ก่อนที่จะมีการประชุมเพื่อพิจารณาลงมติเสนอแต่งตั้ง เรื่องในการพิจารณาทำไปโดยเห็นแก่พวกพ้อง หรือกลุ่มที่ตนสนับสนุน เรื่องการเสนอแนะแต่งตั้งเมื่อเสนอขึ้นไป ถูกคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเปลี่ยนแปลง เรื่องมีการแต่งตั้งโดยหวังผลประโยชน์ตอบแทน ยกเว้น เรื่องการปฏิบัติในการพิจารณาเสนอแนะเพื่อแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เรื่องมีข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ประกอบการพิจารณา มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก"

4) ด้านเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ เรื่องการพิจารณาความดีความชอบเป็นไปตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเสนอ เรื่องการใช้เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน และเรื่องการใช้ข้อมูลในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจ ยกเว้น เรื่องการพิจารณาความดีความชอบยึดกลุ่มของตนเอง หรือพวกพ้อง มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

5) ด้านการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด และ กปจ.มอบหมาย

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ เรื่องความเข้าใจในระเบียบว่าด้วยการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน เรื่องความเข้าใจ พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 เรื่องความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด และเรื่องความเข้าใจระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียน พ.ศ.2539

5.4.3 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ 5 อันดับแรก คือ

- 1) ในการพิจารณาความดีความชอบ ควรแจ้งหลักเกณฑ์ ระเบียบแนวปฏิบัติ และแบบประเมิน ให้ข้าราชการครูทราบโดยละเอียด
- 2) ในการพิจารณาเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหาร ให้กระทำโดยยึดหลักคุณธรรม
- 3) คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรที่จะศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาให้เข้าใจอย่างละเอียด
- 4) ควรกำหนดบทบาทหน้าที่การประสานการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน
- 5) ใช้มติของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประกอบการพิจารณาความดีความชอบ

5.5 การอภิปรายผลการวิจัย

5.5.1 ผลการศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

1) จากผลการวิจัยที่ พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิบูลย์ ลีมมงคล (2538) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่าผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" และสัมฤทธิ์ เจริญดี (2533) ศึกษาเรื่องการบริหารโดยองค์คณะบุคคล : กรณีผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เขต 9 ที่พบว่าผู้เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้แทนข้าราชการครูอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใช้ระบบบริหารการประถมศึกษา ในรูปองค์คณะบุคคลมาตั้งแต่ พ.ศ. 2523 โดยมีการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูทุกระดับ ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2524 จนถึงขณะนี้ พ.ศ. 2541 รวมเวลาได้ 18 ปี มีการจัดสัมมนาผู้แทนข้าราชการครูในระดับต่าง ๆ เป็นประจำทุกวาระที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้แทนข้าราชการครู และยังจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทราบ และเข้าใจอำนาจและบทบาทหน้าที่ตลอดจนภารกิจของหน่วยงานเป็นอย่างดี

2) ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน จากผลการวิจัยที่พบว่า โดยภาพรวม คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" นั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของดิเรก มีสมบัติ (2533) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานด้านประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับ "มาก" ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติงานแต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากบทบาทการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียนยัง

ขาดความชัดเจน ควรกำหนดบทบาทการประสานงานและขอช่วยการประสานงานให้ชัดเจนในด้านกฎหมายบังคับใช้ เพื่อให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจะได้ถือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการที่จะผลักดันบทบาทนี้ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติโดยไม่ต้องรอแก้ไข ในด้านกฎหมาย เพราะบทบาทด้านนี้จะส่งผลต่อการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

มีข้อสังเกตว่า ปัญหาเรื่องการปฏิบัติงานด้านการประสานงานส่วนใหญ่จะมีปัญหาในโรงเรียน อยู่ในระดับ "มาก" ในลำดับแรก ๆ เช่น ปัญหาการส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ปัญหาการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน ปัญหาการประสานงานวางแผน พัฒนางานวิชาการในโรงเรียน ตามลำดับเป็นต้น ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีจำนวนมาก บุคลากร กังวาลประมาณ ไม่มีความสมตลย ยากลำบากในการบริหารงานจึงได้กำหนดให้มีการรวมโรงเรียนประถมศึกษาหลาย ๆ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นกลุ่มโรงเรียนตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เพื่อให้การบริหารงานช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มโรงเรียน โดยมีประธานกลุ่มโรงเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยจึงมีปัญหาในการปฏิบัติงานในด้านการประสานการดำเนินงาน ในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียน อยู่ในระดับ "มาก" และลำดับต้น ๆ ปัญหาในเรื่องลำดับรองลงไปตามลำดับจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน ดังนั้น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เข้ามามีส่วนร่วมในการประสานงานเพื่อแก้ปัญหาการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน และกลุ่มโรงเรียน ทั้ง 6 งาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควรจะทำให้ความสำคัญต่อบทบาทหน้าที่ ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุผลตามภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3) ด้านเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน จากผลการวิจัยที่ พบว่า โดยภาพรวมคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" รวมทั้งรายชื่อเรื่องทุกเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของดิเรก มีสมดี (2533) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานด้านเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนว่างเนื่องจากเกษียณอายุราชการและได้รับการแต่งตั้งย้ายผู้บริหารตลอดปี และมีการสรรหาเพื่อคัดเลือกผู้บริหารโรงเรียนโดยการสอบและการฝึกอบรมย่อย ๆ ซึ่งทำให้มีการปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับ "มาก"

4) ด้านเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู จากผลการวิจัยที่ พบว่า โดยภาพรวมของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาคี ธีรปรเมศวร์ (2536) และติเรก มีสมิต (2533) ที่พบว่า การพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" อาจเป็นเพราะว่า ปฏิบัติงานด้านนี้ ภารกิจด้านนี้เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งกฎหมายระบุไว้ชัดเจน กลุ่มตัวอย่าง จึงมีความเห็นว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับ "มาก" ซึ่ง สัมฤทธิ์ เจริญดี (2533) ได้ตั้งข้อสังเกตว่างานด้านการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของ ข้าราชการครูซึ่งมีเพียงปีละ 1 ครั้งเท่านั้น แต่ผลการวิจัยพบว่าเป็นงานที่ผู้แทนข้าราชการครู ปฏิบัติอยู่ในระดับ "มากที่สุด" ทั้งนี้เป็นเพราะว่างานการพิจารณาความดีความชอบประจำปีนั้น มี กิจกรรมมาก คือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีหลายครั้ง จึงจำเป็นต้องหาข้อมูล เพื่อให้การพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู มีประสิทธิภาพเกิดความยุติธรรม แต่อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนยังมีความเห็นว่า ในการพิจารณาความดีความชอบประจำปี นั้น ใน การพิจารณา ก็ยังขาดและมีการใช้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันประกอบการพิจารณา และปรับปรุงเกณฑ์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย" ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปและคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ควรจะกำหนดเกณฑ์ และเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงานของแต่ละอำเภอ ตามสภาพการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่ม โรงเรียน และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูตั้งแต่ต้นปี เป็นระยะ ๆ ด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยมุ่งเน้นคุณภาพทางการ ศึกษาที่มุ่งให้นักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและเที่ยงตรงที่สุดและการประเมินผลการ ปฏิบัติงานจะต้องเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม เพื่อให้เกิดระบบคุณธรรมต่อการบริหารงาน งานด้านบุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

5) ด้านการปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดมอหมาย จากผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาคี ธีรปรเมศวร์ (2536) ที่พบว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีการปฏิบัติงานในด้านการปฏิบัติกรอื่น ตามที่กฎหมายกำหนดตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย และอยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและประชาชน ที่ต้องให้ความสำคัญ คือ เรื่องแจ้งประกาศการส่งเด็กเข้าเรียน ให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง เรื่อง ให้ความเห็นในประกาศเกณฑ์เด็กเข้าเรียน การยกเว้นเด็กที่ผิดปกติทางด้านร่างกาย และ

จิตใจ เรื่องการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน เรื่องความร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการติดตามแก้ปัญหาการขาดเรียนของนักเรียน และหาทางแก้ไขหรือลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน เรื่องสุดท้ายคือการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการโรงเรียน บทบาทนี้เป็นบทบาทที่ใหม่ไม่เด่นชัดเท่าที่ควร ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นพ้องต้องกันว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย" เรื่องนี้เป็นเรื่องของการถอดถอนกรรมการโรงเรียน ซึ่งที่ผ่านมาใช้ชื่อว่า "กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา" จะอยู่ในวาระ 4 ปี ปัจจุบันใช้ชื่อว่า "กรรมการโรงเรียน" กรรมการจะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้านหรือ เขตบริการของโรงเรียน ข้าราชการครูในโรงเรียนเป็นกรรมการ ซึ่งเริ่มใช้ระเบียบนี้มาปีเศษ ซึ่งอาจทำให้การปฏิบัติในเรื่องนี้อยู่ในระดับการปฏิบัติ "น้อย"

5.5.2 ปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

1) โดยภาพรวม คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวุฒิวิจักขณ์ พกกลาง (2538) ที่พบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เมื่อพิจารณาทั้ง 4 ด้านตามบทบาทหน้าที่แล้วในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของส้ายพันธ์ แก้วกลสิกรรม (2528) และสมชัย อัครโพธิ์ (2528) เรื่องการศึกษาการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในภาคเหนือ และภาคใต้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบกฎเกณฑ์ปัญหาและอุปสรรคมีน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย" มี 1 ด้าน คือ ด้านเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ถึงแม้ในการปฏิบัติด้านนี้จะอยู่ในระดับมาก แต่จากการถือปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ยึดหลักการมากกว่าตัวบุคคล จึงน่าจะเป็นเหตุทำให้ปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย"

ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะมีประสบการณ์ เคยเป็นผู้แทนครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ 1 วาระ ซึ่งถือว่าน้อยมาก และขาดความสนใจ ขาดความจริงใจที่จะเข้าร่วมในการบริหารการประถมศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการ ไม่สนใจที่จะต้องหมั่นศึกษากฎหมายระเบียบและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ตามขอบข่ายของงานในหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้แทนครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่มีระดับมาก อันดับแรก คืองานในด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย ซึ่งจะอยู่ในเรื่องของความไม่เข้าใจในระเบียบ และมองข้ามความสำคัญของการปฏิบัติในด้านนี้ ความไม่

เข้าใจอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อาจถูกครอบงำบ้าง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น สิ่งเหล่านี้อาจจะส่งผลถึงการบริหารงานการประถมศึกษาที่ผิดพลาด ผลเสียอาจตกไปถึงนักเรียน โรงเรียน หรือระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับชาติ จากแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา การร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น แต่สภาพความเป็นจริงประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่น ชุมชนที่ตั้งของโรงเรียนประถมศึกษา ทั่วไปนั้น ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ หรือผู้นำที่มีคุณภาพ เมื่อเข้าไปมีส่วนร่วมกับโรงเรียนก็ไม่สามารถแนะนำ หรือช่วยเหลือในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ได้เท่าที่ควร ปัญหาในทางปฏิบัติก็ยังเป็นปัญหายู่มาก

2) ปัญหาการปฏิบัติงาน ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน จากผลการวิจัยที่พบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับ "มาก" โดยภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวุฒิวิจิตร (2528) ที่พบว่า ข้าราชการครู มีความเห็นว่าปัญหาในการปฏิบัติงาน ด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษา ของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ อยู่ในระดับ "มาก"

ผลจากการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของโรงเรียน ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ อยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายกำหนดบทบาทหน้าที่ด้านนี้ ไม่ชัดเจน และในระดับกลุ่มโรงเรียนกำหนดแต่หน้าที่ จึงไม่มีอำนาจในการปฏิบัติงานให้บรรลุ ผู้บริหารงานในระดับอำเภอและระดับจังหวัดให้ความสำคัญในเรื่องการประสานงานน้อยมาก ดังนั้นเมื่อถึงเวลาปฏิบัติจริงการประสานงานจึงมีปัญหาค่อนข้างมาก คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ จึงมีปัญหาในการปฏิบัติในด้านนี้อยู่ในระดับ "มาก"

จะเห็นได้ว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ยังขาดความชัดเจน โดยเฉพาะ ด้านการจัดการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ ด้านนโยบายและการวางแผน ดังนั้น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ จะต้องส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และขอบข่ายของการปฏิบัติงานด้านการประสานการดำเนินงานการประถมศึกษาของ โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนเป็นระบบ แม้ว่ากฎหมายขาดความชัดเจนก็ตาม โดยการเร่งรัดให้มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งเร่งรัดคุณภาพการการประถมศึกษาของอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนด้วยการออกนิเทศ ติดตามและประเมินผล โดยสรุปผลการดำเนินงานและรายงานคณะกรรมการการประถมศึกษาในระดับที่เกี่ยวข้องทุกระดับ แล้วจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เป็นข้อมูลพื้นฐานต่อไป

3) ด้านการเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน จากผลการวิจัยที่พบว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "น้อย" โดยภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสายัณห์ ศิริงาม (2531) ที่พบว่า หน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดที่มีปัญหาระดับน้อย คือ หน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่

ผลจากการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีปัญหายุ่งในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการแต่งตั้ง ข้าราชการโรงเรียนไว้ ทำให้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในการเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนลดลง เนื่องจากตามหลักเกณฑ์นั้นได้กำหนดให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้พิจารณาให้คะแนนเพียง 5 คะแนน จากคะแนนรวมทั้งสิ้น 50 คะแนน เป็นต้น ส่วนการสรรหาเพื่อบรรจุแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ก็เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจึงถือปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยเคร่งครัด จึงเป็นเหตุให้ปัญหาในการปฏิบัติงานในด้านนี้อยู่ในระดับน้อย

ดังนั้น คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ควรประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การย้ายให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบกันอย่างทั่วถึง และที่สำคัญคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจะต้องพิจารณาเสนอแนะแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน โดยยึดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความประพฤติ มาประกอบการพิจารณาอย่างเคร่งครัด สุดท้ายคือจะต้องมีคุณธรรม

4) ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู จากผลการวิจัยที่พบว่า โดยภาพรวม คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภานุมาศ อธิประเมศวร์ (2536) ที่พบว่าระดับปัญหาของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู มีปัญหายู่ในระดับ "มาก"

ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานมีปัญหายู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู หลังจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นำข้อมูลนำเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอแล้ว การจัดทำเอกสารเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ทางคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจะเรียงลำดับความสำคัญตัวบุคคล จากความสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อย แต่เมื่อผลการพิจารณาออกมา หมายถึงคำสั่งเลื่อนเงินประจำปีออก กลับไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเสนอไป

หมายถึงเป็นบางส่วนจะมีปัญหาอยู่ในระดับมาก แต่ปัญหาลำดับรองลงมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานบางโรงเรียนที่มีปัญหาร้องเรียน เรื่องการพิจารณาความดีความชอบผู้บริหารโรงเรียนมักจะสร้างเกณฑ์ขึ้นใหม่ ผู้ได้บังคับบัญชาไม่ทราบ ไม่มีหรือไม่ใช่ข้อมูลประกอบการพิจารณา และมักจะพิจารณาคัดลอกตามผู้บังคับบัญชา อาจเป็นเพราะเกรงกลัว ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเกรงใจ ดังที่ สัมฤทธิ์ เจริญดี (2533) ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าให้ผู้แทนข้าราชการครูประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง นั้น ผลออกมาจะเป็นภาพบวก เช่น เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน แต่ผลการประเมินจากกลุ่มบุคคลอื่น เช่น ผู้บริหารโรงเรียน หรือครูผู้สอน จะมีผลออกมาในภาพลบ เช่น เห็นแก่ประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง การปฏิบัติมุ่งผลประโยชน์มากกว่าความถูกต้องสิ่งเหล่านี้ยังเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก

5) ปัญหาด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย ผลจากการวิจัยที่พบว่า โดยภาพรวม การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาอยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภานุมาศ อีร์ปรเมศวร์ (2536) ที่พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีผู้เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม มากที่สุดคือมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติ "มากที่สุด"

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีปัญหาในการปฏิบัติงานในเรื่องการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมาย อยู่ในระดับ "มาก" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวทางปฏิบัติไม่ชัดเจน ขาดการประสานงานทั้งระหว่างสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกับคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และขาดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น และขาดการควบคุมกำกับติดตาม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้การปฏิบัติงานในเรื่องนี้มีปัญหาอยู่ในระดับ "มาก" ปัญหาด้านการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมายนั้น กฎหมายกำหนดบทบาทหน้าที่ไม่ชัดเจน เป็นปัญหาในการนำไปปฏิบัติ ถึงแม้ว่าการบริหารการประถมศึกษา ในปัจจุบันจะเป็นการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการหรือในรูปองค์คณะบุคคลที่เปิดโอกาสให้บุคคลหลายฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบายตลอดจนถึงแนวทางเพื่อนำไปปฏิบัติ โดยที่ทุกคนมีความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมและมีส่วนเป็นเจ้าของ ก็เพียงเฉพาะในส่วนที่เป็นบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ส่วนบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตามกฎหมายยังไม่ชัดเจน อันเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารงานการศึกษาระดับอำเภอ ส่วนในระดับกลุ่มโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนก็มีเพียงหน้าที่แต่ไม่มีอำนาจปฏิบัติจะเห็นได้ว่า ระบบบริหารการ

ประถมศึกษา ปัจจุบันเป็นการบริหารโดยคณะกรรมการที่กระจายอำนาจจากส่วนกลาง แต่ที่แท้จริงแล้วมิใช่การกระจายอำนาจที่แท้จริง เป็นเพียงการแบ่งปันอำนาจบริหาร

ดังนั้น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรมีมาตรการให้เจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบเด็กเพื่อเข้าเรียนตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ การยกเว้นเด็กเข้าเรียน การควบคุมติดตามเด็กขาดเรียน การตรวจคุณสมบัติของคณะกรรมการโรงเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ด้านนี้อย่างเคร่งครัด ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงนโยบายตามการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ การปฏิบัติงานด้านนี้จึงจะมีความชัดเจนมากขึ้น

5.6 ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.6.1 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) ควรมีการปรับปรุงกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม
- 2) ควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ ให้เหมาะสมและมีความชัดเจน
- 3) ควรจะมีการกระจายอำนาจในการบริหารการประถมศึกษา จนถึงระดับกลุ่มโรงเรียน

5.6.2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่
- 2) ควรปรับปรุงแบบประเมินการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการ โดยอิงหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2540 ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และเป็นรูปธรรม
- 3) การพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ควรดำเนินการแต่งตั้งโดยยึดระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ ผลงานการปฏิบัติงาน และหลักคุณธรรม
- 4) ในการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู ควรนำมติของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มาประกอบการพิจารณา

5.6.3 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอำเภอ โดยให้คณะกรรมการการศึกษาอำเภอ เข้ามามีส่วนร่วม
- 2) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรเป็นผู้นำเอาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ ในด้านการประสานการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด มอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษา ปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น
- 3) หัวหน้าการศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ ต้องให้ความสำคัญต่อการบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ ให้มากขึ้น
- 4) การดำเนินการของคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ ตามอำนาจหน้าที่ควรยึดหลักคุณธรรม และระเบียบหลักเกณฑ์ เป็นหลัก

5.6.4 กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) แจ้งหลักเกณฑ์ ระเบียบแนวปฏิบัติ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ปฏิทินการออกประเมิน ให้ข้าราชการครูในสังกัดทราบโดยละเอียด
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระดับกลุ่มโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการการศึกษาอำเภอ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

5.6.5 ข้อเสนอแนะ ในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าการศึกษาอำเภอ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาอำเภอ
- 2) ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาอำเภอเชิงคุณภาพในกรณีที่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติกรอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดมอบหมาย อยู่ในระดับ "มาก" เพื่อหาสาเหตุและแนวทางแก้ไข